

EUROPOS SAJUNGA

EUROPOS PARLAMENTAS

TARYBA

Briuselis, 2014 m. balandžio 3 d.
(OR. en)

2013/0164 (COD)
LEX 1485

PE-CONS 144/2/13
REV 2

ESPACE 116
COMPET 942
RECH 614
IND 384
TRANS 690
MI 1195
ENER 597
ENV 1232
COSDP 1160
CSC 198
TELECOM 365
CODEC 3082

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS, KURIUO NUSTATOMA PROGRAMA
„COPERNICUS“ IR PANAIKINAMAS REGLAMENTAS (ES) NR. 911/2010

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS
REGLAMENTAS (ES) Nr. .../2014**

2014 m. balandžio 3 d.

**kuriuo nustatoma programa „Copernicus“ ir
panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 911/2010**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 189 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros²,

¹ 2013 m. spalio 16 d. nuomonė.

² 2014 m. kovo 12 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2014 m. kovo 24 d. Tarybos sprendimas.

kadangi:

- (1) globali aplinkos ir saugumo stebėsenos sistema (toliau – GMES) buvo Žemės stebėsenos iniciatyva, kuriai vadovavo Sąjunga ir kuri buvo įgyvendinama bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis ir Europos kosmoso agentūra (toliau – EKA). GMES idėja kilo 1998 m. gegužės mėn., kai institucijos, susijusios su kosmoso veiklos plėtra Europoje, paskelbė bendrą pareiškimą – Baveno manifestą. Manifeste pasinaudojant Europos gebėjimais bei technologijomis ir toliau juos plėtojant. 2005 m. Sąjunga padarė strateginį pasirinkimą plėtoti kartu su EKA nepriklausomus Europos Žemės stebėjimo pajėgumus, siekiant teikti paslaugas aplinkos ir saugumo srityse;
- (2) remiantis ta iniciatyva, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 911/2010¹ buvo patvirtinta Europos Žemės stebėsenos programa (GMES) ir jos pradinės praktinės veiklos įgyvendinimo taisyklės;
- (3) nors Reglamentu (ES) Nr. 911/2010 nustatyta programa turėtų būti tęsiama ir vykdant 2014-2020 m. daugiamečią finansinę programą, nustatytą Tarybos reglamentu (ES, Euratomas) Nr. 1311/2013², vis dėlto santrumpa GMES turėtų būti pakeista pavadinimu „Copernicus“, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas komunikuoti su plačiąja visuomene. Komisija įregistravo prekės ženklą, kad jį galėtų naudoti Sąjungos institucijos, taip pat kad teisę juo naudotis turėtų licenciją tam turintys kiti suinteresuotieji naudotojai, visų pirma pagrindinių paslaugų teikėjai;

¹ 2010 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 911/2010 dėl Europos Žemės stebėsenos programos (GMES) ir jos pradinės praktinės veiklos 2011–2013 m. (OL L 276, 2010 10 20, p. 1).

² 2013 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 1311/2013, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. daugiamečią finansinę programą (OL L 347, 2013 12 20, p. 884).

- (4) programa „Copernicus“ yra grindžiama Sąjungos, EKA ir valstybių narių partneryste. Todėl ji turėtų būti grindžiama esamais Europos ir nacionaliniais pajėgumais ir juos papildyti bendrai sukurtomis naujomis priemonėmis. Siekiant įgyvendinti šį požiūrį, Komisija turėtų stengtis palaikyti dialogą su EKA ir valstybėmis narėmis, turinčiomis atitinkamų kosmoso ir *in situ* priemonių;
- (5) tam, kad būtų pasiekti programos „Copernicus“ tikslai, ją vykdamas turėtų būti užtikrinti nepriklausomi Sąjungos pajėgumai vykdyti stebėjimą iš kosmoso ir teikti praktines paslaugas aplinkos, civilinės saugos ir civilinio saugumo srityse, visapusiškai atsižvelgiant į nacionalinius įgaliojimus dėl oficialių perspėjimų. Ją įgyvendinant taip pat turėtų būti naudojamosi esamomis dalyvavimo misijomis ir *in situ* duomenimis, visų pirma teikiamais valstybių narių. Įgyvendinant programą „Copernicus“ reikėtų kiek įmanoma labiau naudotis valstybių narių stebėjimo iš kosmoso pajėgumais ir paslaugomis. Programai „Copernicus“ taip pat reikėtų naudoti Europoje įgyvendinamų komercinių iniciatyvų pajėgumus, tokiu būdu taip pat padedant Europoje plėtoti perspektyvų komercinį kosmoso sektorių. Be to, turėtų būti propaguojamos duomenų perdavimo optimizavimo sistemos siekiant dar labiau padidinti pajėgumus reaguojant į augantį naudotojų poreikį gauti duomenis realiu laiku;
- (6) siekiant skatinti ir lengvinti vietos valdžios institucijų bei mažųjų ir vidutinių įmonių (toliau – MVI) naudojimąsi Žemės stebėjimo technologijomis, turėtų būti propaguojami specializuoti programos „Copernicus“ duomenų paskirstymo tinklai, įskaitant nacionalines ir regionines institucijas;
- (7) programos „Copernicus“ tikslas turėtų būti teikti tikslią ir patikimą informaciją, susijusią su aplinka ir saugumu, kuri būtų pritaikyta prie naudotojų poreikių ir kuria būtų grindžiamos kitos Sąjungos politikos sritys, visų pirma susijusios su vidaus rinka, transportu, aplinka, energetika, civiline sauga ir civiliniu saugumu, bendradarbiavimu su trečiosiomis šalimis ir humanitarine pagalba;

- (8) programa „Copernicus“ turėtų būti laikoma Europos įnašu kuriant Pasaulinę Žemės stebėjimo sistemų sistemą (toliau – GEOSS), kurią rengia Žemės stebėjimo grupė (toliau – GEO);
- (9) programa „Copernicus“ turėtų būti įgyvendinama derinant ją su kitomis atitinkamomis Sąjungos priemonėmis ir veikla, visų pirma su veikla aplinkos ir kovos su klimato kaita srityse, saugumo, asmens duomenų apsaugos, konkurencingumo ir inovacijų, sanglaudos, mokslinių tyrimų, transporto, konkurencijos ir tarptautinio bendradarbiavimo sričių priemonėmis ir su Europos palydovinės navigacijos sistemomis (Galileo ir EGNOS). Programos „Copernicus“ duomenys turėtų atitikti valstybių narių erdvinės informacijos duomenis, taip pat Sąjungos erdvinės informacijos infrastruktūros, sukurtos Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/2/EB¹, įgyvendinimo taisyklės ir technines gaires. Programa „Copernicus“ taip pat turėtų papildyti Bendrą informacijos apie aplinką sistemą (BIAS), kaip nurodyta 2008 m. vasario 1 d. Komisijos komunikate „Bendros informacijos apie aplinką sistemos (BIAS) link“, ir Sąjungos veiklą reagavimo į ekstremalias situacijas srityje. Programa „Copernicus“ turėtų būti įgyvendinama atsižvelgiant į Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/98/EB² dėl viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo tikslus, visų pirma skaidrumo, paslaugų plėtojimui palankių sąlygų nustatymo tikslus ir prisidedant prie ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo. Turėtų būti sudarytos galimybės nemokamai ir laisvai naudotis programos „Copernicus“ duomenimis ir informacija, kad būtų remiama Europos skaitmeninė darbotvarkė, kaip nurodyta 2010 m. rugpjūčio 26 d. Komisijos komunikate „Europos skaitmeninė darbotvarkė“;

¹ 2007 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/2/EB, sukurianti Europos bendrijos erdvinės informacijos infrastruktūrą (INSPIRE) (OL L 108, 2007 4 25, p. 1).

² 2003 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/98/EB dėl viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo (OL L 345, 2003 12 31, p. 90).

- (10) programa „Copernicus“ yra programa, kuri turi būti įgyvendinama pagal pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategiją „Europa 2020“ (toliau – strategija „Europa 2020“). Ji turėtų būti naudinga įvairių sričių Sąjungos politikai ir prisidėti prie strategijos „Europa 2020“ tikslų įgyvendinimo, visų pirma plėtojant veiksmingą kosmoso politiką, kad būtų sukurta priemonių kai kuriems pagrindiniams pasaulinio masto uždaviniams spręsti ir kovos su klimato kaita bei energijos tvarumo tikslams siekti. Programa „Copernicus“ taip pat turėtų būti prisidėta prie Europos kosmoso politikos įgyvendinimo ir prie iš kosmoso gautų duomenų ir kosmosu grindžiamų paslaugų Europos rinkų augimo;
- (11) programai „Copernicus“ taip pat turėtų būti naudingi rezultatai, gauti įgyvendinant 2014–2020 m. Europos Sąjungos bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programą „Horizontas 2020“, sukurtą Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1291/2013¹, visų pirma vykdant mokslinių tyrimų ir inovacijų srities veiklą būsimums Žemės stebėjimo technologijoms ir prietaikoms kurti naudojant nuotolinę patikrą, oro bei *in situ* technologijas ir duomenis, kad būtų galima spręsti dideles visuomenei kylančias problemas. Komisija turėtų užtikrinti reikiamą sinergiją, skaidrumą ir aiškumą skirtingų programos „Copernicus“ aspektų atžvilgiu;
- (12) programos „Copernicus“ kosmoso komponento plėtojimas turėtų būti grindžiamas galimybių patenkinti kintančius naudotojų poreikius analize, įskaitant viešuosius pirkimus iš nacionalinių ir (arba) viešųjų misijų ir komercinių paslaugų teikėjų Europoje, naujų specializuotų misijų specifikacijų nustatymą, tarptautinius susitarimus, kuriais užtikrinama prieiga prie ne Europos misijų, ir Europos Žemės stebėjimo rinką;

¹ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1291/2013, kuriuo sukuriama bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.) ir panaikinamas Sprendimas Nr. 1982/2006/EB (OL L 347, 2013 12 20, p. 104).

- (13) siekiant aiškumo ir tam, kad būtų padedama lengviau kontroliuoti sąnaudas, Sąjungos skirta maksimali suma veiklai pagal programą „Copernicus“ įgyvendinti turėtų būti padalyta į įvairias kategorijas. Vis dėlto, siekiant lankstumo ir sklandaus programos „Copernicus“ įgyvendinimo, Komisija turėtų galėti perkelti lėšas iš vienos kategorijos į kitą;
- (14) praktinių paslaugų teikimas priklauso nuo gerai veikiančio, nuolat prieinamo ir saugaus programos „Copernicus“ kosmoso komponento. Didelę grėsmę programos „Copernicus“ kosmoso komponentui kelia didėjanti susidūrimo su kitais palydovais ir kosminėmis šiukšlėmis rizika. Todėl programos „Copernicus“ veikla turėtų apimti turėtų apimti programos „Copernicus“ kosmoso komponento ir jo veiklos apsaugą, įskaitant palydovų paleidimo metu. Šiuo atžvilgiu proporcinga dalis išlaidų, skirtų tokią apsaugą galinčioms užtikrinti paslaugoms, galėtų būti finansuojama iš programai „Copernicus“ skirto biudžeto tiek, kiek tai galima laikantis griežtos sąnaudų valdymo politikos ir neviršijant didžiausios 26,5 mln. EUR dabartinėmis kainomis sumos, nustatytos šiame reglamente. Ta įnašo dalis turėtų būti naudojama ne infrastruktūrai įsigyti, o tik duomenims ir paslaugoms pagal programą „Copernicus“ teikti;
- (15) siekdama pagerinti programos „Copernicus“ įgyvendinimą ir su ja susijusį ilgalaikį planavimą Komisija turėtų priimti metinę darbo programą, kuri apimtų veiksmų, reikalingų programos „Copernicus“ tikslams pasiekti, įgyvendinimo planą. Tas įgyvendinimo planas turėtų būti orientuotas į ateitį ir jame turėtų būti apibūdinti veiksmai, kurių reikia programai „Copernicus“ įgyvendinti, atsižvelgiant į kintančius naudotojų poreikius ir technologinę plėtrą;

- (16) programos „Copernicus“ paslaugų komponento įgyvendinimas turėtų būti grindžiamas techninėmis specifikacijomis atsižvelgiant į sudėtingumą ir programai „Copernicus“ skirtus išteklius. Tai taip pat sudarytų palankesnes sąlygas visuomenei naudotis paslaugomis, kadangi naudotojai galėtų numatyti, kokios paslaugos teikiamos ir jų raida, ir bendradarbiavimui su valstybėmis narėmis ir kitomis šalimis. Todėl Komisija turėtų priimti ir prireikus atnaujinti visų programos „Copernicus“ paslaugų technines specifikacijas, išnagrinėdama tokius aspektus kaip taikymo sritis, struktūra, techninio aptarnavimo paketai, orientacinis sąnaudų paskirstymas ir planavimas, veiklos rezultatų lygiai, prieigos prie iš kosmoso gautų ir *in situ* duomenų poreikiai, raida, standartai, duomenų archyvavimas ir sklaida;
- (17) programos „Copernicus“ kosmoso komponento įgyvendinimas turėtų būti grindžiamas techninėmis specifikacijomis atsižvelgiant į sudėtingumą ir programai „Copernicus“ skirtus išteklius. Todėl Komisija turėtų priimti ir prireikus atnaujinti technines specifikacijas, kuriose išsamiai nurodoma veikla, kuri turi būti remiama pagal programos „Copernicus“ kosmoso komponentą, ir jos orientacinis sąnaudų paskirstymas bei planavimas. Kadangi programa „Copernicus“ turėtų būti finansuojama Sąjungos, EKA ir valstybių narių investicijomis įgyvendinant Globalią aplinkos ir saugumo stebėsenos sistemą, vykdant veiklą pagal programos „Copernicus“ kosmoso komponentą turėtų būti atitinkamai atvejais atsižvelgiama į EKA ilgalaikio veiksmų plano (IVP) – EKA parengto ir atnaujinamo dokumento, kuriame nustatoma bendra programos „Copernicus“ kosmoso komponento sistema, elementus;
- (18) programa „Copernicus“ turėtų būti orientuota į naudotojus, taigi būtinas nuolatinis ir veiksmingas naudotojų dalyvavimas, ypač nustatant ir patvirtinant paslaugų reikalavimus;

- (19) tarptautinė programos „Copernicus“ dimensija yra itin svarbi keičiantis duomenimis bei informacija ir naudojantis stebėjimo infrastruktūra. Tokia keitimosi sistema yra ekonomiškai efektyvesnė nei duomenų pirkimo sistemos ir sustiprina pasaulinę programos „Copernicus“ dimensiją;
- (20) Europos ekonominės erdvės (EEE) susitarime ir bendruosiuose susitarimuose su šalimis kandidatėmis ir potencialiomis kandidatėmis numatyta galimybė šioms šalims dalyvauti Sąjungos programose. Kitoms trečiosioms šalims ir tarptautinėms organizacijoms turėtų būti suteikta galimybė dalyvauti tuo tikslu sudarius tarptautinius susitarimus;
- (21) valstybės narės, trečiosios šalys ir tarptautinės organizacijos turėtų turėti galimybę savo nuožiūra prisidėti prie programų pagal atitinkamus susitarimus;
- (22) bendrą atsakomybę už programą „Copernicus“ turėtų prisiimti Komisija. Ji turėtų apibrėžti prioritetus ir užtikrinti bendrą programos „Copernicus“ koordinavimą ir priežiūrą. Tai taip pat turėtų apimti specialias pastangas didinti visuomenės informuotumą apie kosmoso programų svarbą Europos piliečiams. Be to, Komisija turėtų laiku suteikti Europos Parlamentui ir Tarybai visą svarbią informaciją apie programą „Copernicus“;

- (23) programai „Copernicus“ įgyvendinti Komisija prireikus turėtų pasitelkti Europos tarpvyriausybines organizacijas, su kuriomis ji jau yra nustačiusi partnerystes, visų pirma EKA, pastarajai pavedant vykdyti programos „Copernicus“ kosmoso komponento techninį koordinavimą, apibrėžti jo struktūrą, kurti kosmoso priemones ir vykdyti jų viešuosius pirkimus, užtikrinti prieigą prie duomenų ir vykdyti specializuotas misijas. Be to, Komisija taip pat turėtų pavesti Europos meteorologinių palydovų eksploatacijos organizacijai (EUMETSAT) pagal jos kompetenciją ir įgaliojimus vykdyti specializuotas misijas;
- (24) atsižvelgiant į programos „Copernicus“ partnerystės dimensiją ir siekiant išvengti techninių žinių dubliavimo, programos „Copernicus“ įgyvendinimo užduotys turėtų būti perduodamos subjektams, turintiems tinkamų techninių pajėgumų ir profesinių gebėjimų. Tokie subjektai turėtų būti raginami skelbti atitinkamo lygio konkursą toms užduotims vykdyti laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012¹ (toliau – Finansinis reglamentas);

¹ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių ir kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 (OL L 298, 2012 10 26, p. 1).

- (25) programa „Copernicus“ turėtų apimti paslaugų komponentą, kuriuo užtikrinamas informacijos teikimas atmosferos stebėsenos, jūrų aplinkos stebėsenos, žemės paviršiaus stebėsenos, klimato kaitos, ekstremaliųjų situacijų valdymo ir saugumo srityse. Visų pirma pagal programą „Copernicus“ turėtų būti teikiama informacija apie atmosferos būklę, įskaitant vietos, nacionaliniu, Europos ir pasauliniu lygiu; informacija apie vandenynų būklę, be kita ko, įsteigus specializuotą Europos jūrų aplinkos stebėsenos grupę; informacija, kuria remiamasi vykdant žemės paviršiaus stebėseną, naudinga vietos, nacionalinės ir Europos politikos įgyvendinimui; informacija, kuria remiamasi taikant prisitaikymo prie klimato kaitos ir klimato kaitos švelninimo priemones; geoerdvinė informacija, kuria remiamasi ekstremaliųjų situacijų valdymo, be kita ko, vykdant prevencinę veiklą, ir civilinės saugos srityse, įskaitant paramą Sąjungos išorės veiksams. Komisija turėtų nustatyti atitinkamas sutartines sąlygas, skatinančias paslaugų teikimo tvarumą;
- (26) tinkamai pagrįstais atvejais, atsižvelgdama į ypatingą veiksmo pobūdį ir kai veiksmui įgyvendinti reikia specifinių ekspertinių žinių, įgyvendinti programos „Copernicus“ paslaugų komponentą Komisija gali pavesti kompetentingiems subjektams, pavyzdžiui, Europos aplinkos agentūrai (EEA), Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūrai (FRONTEX), Europos jūrų saugumo agentūrai (EMSA) ir Europos Sąjungos palydovų centrui (SATCEN), Europos vidutinės trukmės orų prognozės centrui (ECMWF), kitomis atitinkamoms Sąjungos agentūroms, nacionalinių įstaigų grupėms ar konsorciумams, ar bet kuriai kitai atitinkamai įstaigai, potencialiai atitinkančiai įgaliojimų perdavimo reikalavimus pagal Finansinį reglamentą. Renkantis subjektą turėtų būti tinkamai atsižvelgiama į su tų užduočių pavidimu susijusių išlaidų veiksmingumą ir poveikį įstaigos valdymo struktūrai bei jos finansiniams ir žmogiškiesiems ištekliams;

- (27) Komisijos Jungtinis tyrimų centras (JRC) aktyviai dalyvavo įgyvendinant GMES iniciatyvą ir vykdant pagal Reglamentą (ES) Nr. 911/2010 nustatytą GMES pradinę praktinę veiklą. Komisija turėtų toliau remtis JRC moksline ir technine parama įgyvendinant programą „Copernicus“;
- (28) subjektų, kuriems patikėtas programos „Copernicus“ įgyvendinimas, vykdomi viešieji pirkimai turėtų atitikti Sąjungos taisykles arba lygiaverčius tarptautinius standartus, kiek tai leidžiama Finansinio reglamento nuostatomis dėl viešojo pirkimo sutarčių. Atitinkamuose įgaliojimo susitarimuose turėtų būti apibrėžti konkretūs būtini šių taisyklių patikslinimai ir nustatyta galiojančių sutarčių pratęsimo tvarka. Jos svarbiausias tikslas visų pirma turėtų būti užtikrinti optimalų išteklių panaudojimą, kontroliuoti sąnaudas, mažinti riziką, gerinti veiksmingumą ir mažinti priklausomybę nuo vieno tiekėjo. Reikėtų užtikrinti atvirą ir sąžiningą konkurenciją visoje tiekimo grandinėje suteikiant lygiavertes galimybes visų pirma naujiems rinkos dalyviams bei MVĮ dalyvauti visuose pramonės lygmenyse. Turėtų būti vengiama galimo vieno tiekėjo piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi ir ilgalaikės priklausomybės nuo vieno tiekėjo. Siekiant sumažinti su programomis susijusią riziką, išvengti priklausomybės nuo vieno tiekėjo ir užtikrinti geresnę bendrą programos „Copernicus“ ir jos sąnaudų bei tvarkaraščio laikymosi kontrolę, prireikus turėtų būti naudojami keli tiekimo šaltiniai. Be to, turėtų būti išsaugota ir skatinama Europos pramonės raida visose su palydovine navigacija susijusiose srityse, laikantis tarptautinių susitarimų, kurių šalimi yra Sąjunga;

- (29) Kiek įmanoma, turėtų būti mažinama prasto sutarties vykdymo arba nevykdymo rizika. Tuo tikslu rangovai turėtų įrodyti sutarties vykdymo tvarumą prisiimtų įsipareigojimų ir sutarties trukmės atžvilgiu. Todėl perkančiosios organizacijos prireikus turėtų nustatyti reikalavimus dėl tiekimo ir paslaugų teikimo patikimumo. Be to, neskelbtino pobūdžio prekių ir paslaugų pirkimo atveju perkančiosios organizacijos gali nustatyti specialius reikalavimus tokiam pirkimui, visų pirma siekdamas užtikrinti informacijos saugumą. Sąjungos pramonei turėtų būti suteikta galimybė pasinaudoti ne Sąjungos šaltiniais, jeigu įrodoma, kad jų siūlomi tam tikri komponentai ir paslaugos yra gerokai kokybiškesni ir ekonomiškesni; tokiu atveju vis dėlto atsižvelgiama į programų strateginį pobūdį ir Sąjungos saugumo bei eksporto kontrolės reikalavimus. Turėtų būti pasinaudota viešojo sektoriaus investicijomis, pramonės patirtimi ir žiniomis, įskaitant tas, kurios įgytos programų sukūrimo, plėtojimo ir suderinimo etapais, užtikrinant, kad nebūtų pažeistos taisyklės dėl konkursų tvarkos;
- (30) siekiant geriau įvertinti bendras produkto, paslaugos arba darbo, dėl kurio rengiamas konkursas, sąnaudas, įskaitant jo ilgalaikes veiklos sąnaudas, kai tinkama, viešojo pirkimo procedūros metu reikėtų atsižvelgti į bendras sąnaudas per naudingą produkto, paslaugos arba darbo, dėl kurio rengiamas konkursas, gyvavimo ciklą, taikant ekonominio efektyvumo metodą, pavyzdžiui, gyvavimo ciklo sąnaudų apskaičiavimą, vykdant viešąjį pirkimą, grindžiamą ekonomiškai naudingiausio konkurso sutarties skyrimo kriterijumi. Tuo tikslu perkančioji organizacija turėtų užtikrinti, kad metodika, kurią taikant ketinama apskaičiuoti produkto, paslaugos ar darbo naudingo gyvavimo ciklo sąnaudas, būtų aiškiai paminėta sutarties dokumentuose arba skelbime apie pirkimą ir kad ji sudarytų galimybę patikrinti, ar konkurso dalyvių pateikta informacija yra tiksli;

- (31) Todėl perkančioji organizacija turėtų galėti užtikrinti vienodas konkurencijos sąlygas, kai viena ar daugiau bendrovių prieš skelbiant konkursą jau turi konfidencialios informacijos apie su konkursu susijusią veiklą. Ji taip pat turėtų galėti sudaryti sąlyginę dalinę sutartį, laikantis tam tikrų sąlygų padaryti sutarties vykdymo pakeitimą arba net nustatyti mažiausią subrangos lygį. Galiausiai, dėl programos „Copernicus“ būdingų su technologijomis susijusių netikrumų, viešųjų pirkimų kainos ne visada gali būti tiksliai nustatytos, todėl pageidautina sutartis sudaryti specialia forma, kai nenurodama konkreti ir galutinė kaina, bet įtraukiamos Sąjungos finansinių interesų apsaugos sąlygos;
- (32) kad programos „Copernicus“ lėšos būtų maksimalaus dydžio kuo labiau mažinant techninę riziką ir su tvarkaraščiu susijusią riziką bei susijusias sąnaudas ir užtikrinant ilgalaikį tiekimo patikimumą, programoje „Copernicus“ turėtų būti maksimaliai išnaudojamos ankstesnės viešojo sektoriaus finansinės investicijos ir investicijos į infrastruktūrą, taip pat pramonės patirtis ir kompetencija, įgytos darant tokias investicijas į GMES. Tai visų pirma turėtų būti taikytina sritims, susijusioms su kartotiniaisiais kosmoso ir antžeminio segmento komponentais, sukurtais EKA ir joje dalyvaujančių valstybių, vykdančiomis GMES kosmoso komponento pasirenkamąją programą, prie jos finansiškai prisidedant Sąjungai. Pastaruoju atveju perkančioji organizacija turėtų deramai apsvarstyti galimybę taikyti derybų procedūrą iš anksto nepaskelbus pranešimo apie pirkimus arba jai lygiavertę procedūrą;

- (33) tvariai siekiant programos „Copernicus“ tikslo būtina koordinuoti įvairių su programa „Copernicus“ susijusių partnerių veiklą ir parengti, įdiegti ir eksploatuoti naudotojų poreikius tenkinančius paslaugų ir stebėjimo pajėgumus. Šiuo atžvilgiu komitetas (toliau – programos „Copernicus“ komitetas) turėtų padėti Komisijai užtikrinti Sąjungos, valstybių narių ir tarpvyriausybinių organizacijų, taip pat privačiojo sektoriaus indėlio į programą „Copernicus“ koordinavimą, kuo geriau panaudojant esamus pajėgumus ir nustatant trūkumus, kuriuos reikėtų pašalinti Sąjungos lygiu. Jis taip pat turėtų padėti Komisijai stebėti, kad programa „Copernicus“ būtų įgyvendinama suderintai. Siekiant patikimo viešojo valdymo reikia, kad programos „Copernicus“ valdymas būtų vientisas, sprendimai būtų priimami greičiau ir būtų sudarytos vienodos galimybės gauti informaciją, o subjektų, kuriems patikėta vykdyti biudžeto įgyvendinimo užduotis, atstovai stebėtojų teisėmis turėtų turėti galimybę dalyvauti programos „Copernicus“ komiteto darbe. Dėl tų pačių priežasčių su Sąjunga tarptautinį susitarimą sudariusių trečiųjų šalių ir tarptautinių organizacijų atstovai turėtų galėti dalyvauti programos „Copernicus“ komiteto darbe, taikant saugumo apribojimus ir laikantis tokia susitarime nustatytų sąlygų. Tokie atstovai neturėtų turėti teisės dalyvauti programos „Copernicus“ komiteto balsavimo procedūrose;
- (34) subjektų, kuriems Komisija suteikė įgaliojimus atlikti įgyvendinimo užduotis, darbas taip pat turėtų būti vertinamas atsižvelgiant į veiklos rezultatus. Tai suteiktų Europos Parlamentui ir Tarybai informacijos apie programos „Copernicus“ operacijų ir programos „Copernicus“ įgyvendinimo pažangą;

- (35) Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 1159/2013¹ nustatomos GMES naudotojų registracijos ir licencijų išdavimo sąlygos ir apibrėžiami prieigos prie GMES duomenų bei GMES paslaugų informacijos apribojimo kriterijai;
- (36) taikant atitinkamas sąlygas ir apribojimus, turėtų būti suteikta galimybė visapusiškai, laisvai ir nemokamai naudotis pagal programą „Copernicus“ gautais duomenimis ir informacija, siekiant skatinti naudojimąsi ir keitimąsi jais ir stiprinti Europos žemės stebėjimo rinkas, visų pirma tolesnių naudotojų grandies sektorių, taip skatinant ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą;
- (37) Komisija turėtų dirbti su duomenų teikėjais, kad susitartų dėl trečiųjų šalių duomenims taikomų licencijavimo sąlygų siekiant sudaryti palankesnes sąlygas juos naudoti įgyvendinant programa „Copernicus“, laikantis šio reglamento ir nepažeidžiant taikytinų trečiosios jų šalies teisių;
- (38) turėtų būti atsižvelgta į prieigos prie programos „Copernicus“ palydovų „Sentinel“ duomenų teises, suteikiamas pagal GMES kosmoso komponento programą, kaip 2013 m. rugsėjo 24 d. patvirtino EKA Žemės stebėjimo programos valdyba;

¹ 2013 m. liepos 12 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 1159/2013, kuriuo nustatomos GMES naudotojų registracijos ir licencijų išdavimo sąlygos ir apibrėžiami prieigos prie GMES duomenų bei GMES paslaugų informacijos apribojimo kriterijai ir taip papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 911/2010 dėl Europos Žemės stebėsenos programos (GMES) (OL L 309, 2013 11 19, p. 1).

- (39) kadangi programa „Copernicus“ yra civilinių institucijų kontroliuojama civilinė programa, pirmenybė turėtų būti teikiama duomenų įsigijimui ir informacijos rengimui, įskaitant didelės skiriamosios gebos vaizdus, kurie nekelia pavojaus ar grėsmės Sąjungos ar jos valstybių narių saugumui. Tačiau, kadangi tam tikriems programos „Copernicus“ duomenims ir programos „Copernicus“ informacijai gali būti reikalinga apsauga, siekiant užtikrinti saugų keitimąsi tokia informacija pagal šio reglamento taikymo sritį visi programos „Copernicus“ dalyviai turėtų užtikrinti tokį ES įslaptintos informacijos apsaugos lygį, kuris yra lygiavertis apsaugos lygiui, numatytam saugumo taisyklėse, nustatytose Komisijos sprendimo 2001/844/EB¹, EAPB, Euratomas, priede, ir Tarybos saugumo taisyklėmis, nustatytose Tarybos sprendimo 2013/488/ES² prieduose;
- (40) kadangi tam tikri programos „Copernicus“ duomenys ir programos „Copernicus“ informacija, įskaitant didelės skiriamosios gebos vaizdus, gali turėti poveikio Sąjungos ar jos valstybių narių saugumui, tinkamai pagrįstais atvejais Tarybai turėtų būti suteikti įgaliojimai patvirtinti priemones siekiant spręsti su rizika ir grėsme Sąjungos ar jos valstybių narių saugumui susijusius klausimus;

¹ 2001 m. lapkričio 29 d. Komisijos sprendimas 2001/844/EB, EAPB, Euratomas, iš dalies keičiantis jos darbo tvarkos taisykles (OL L 317, 2001 12 3, p. 1).

² 2013 m. rugsėjo 23 d. Tarybos sprendimas 2013/488/ES dėl ES įslaptintos informacijos apsaugai užtikrinti skirtų saugumo taisyklių (OL L 274, 2013 10 15, p. 1).

- (41) Sąjunga turėtų būti viso materialiojo ir nematerialiojo turto, sukurto ar išvystyto vykdančią programą „Copernicus“, savininkė. Siekiant, kad būtų visapusiškai gerbiamos pagrindinės su nuosavybe susijusios teisės, turėtų būti sudaryti tinkami susitarimai su dabartiniais savininkais, visų pirma dėl pagrindinių infrastruktūrų dalių ir jų saugumo. Turėtų būti suprantama, kad nuostatos dėl nematerialiojo turto nuosavybės, įtvirtintos šiame reglamente, neapima teisių į nematerialųjį turtą, kuris pagal atitinkamus nacionalinės teisės aktus nėra perleidžiamas. Tokia Sąjungos nuosavybė neturėtų daryti poveikio Sąjungos galimybei, laikantis šio reglamento ir kai tai laikoma tikslinga atskirai įvertinus kiekvieną atvejį, suteikti tą turtą trečiosioms šalims arba juo disponuoti. Visų pirma Sąjunga turėtų turėti galimybę perleisti ar licencijuoti su pagal programą „Copernicus“ atliekamu darbu susijusias intelektinės nuosavybės teises arba tuo tikslu išduoti licencijas vadovaudamasi interesu, kad tolesni naudotojai aktyviai įsisavintų programos „Copernicus“ paslaugas;
- (42) Sąjungos finansiniai interesai turėtų būti saugomi proporcingomis priemonėmis per visą išlaidų ciklą, įskaitant pažeidimų prevenciją, nustatymą ir tyrimą, prarastų, neteisėtai išmokėtų ar netinkamai panaudotų lėšų susigrąžinimą ir atitinkamais atvejais administracines bei finansines sankcijas pagal Finansinį reglamentą;

- (43) kadangi programa „Copernicus“ yra sudėtinga programa, Komisijai turėtų talkinti nepriklausomi ekspertai, atstovaujantys plačiam suinteresuotųjų subjektų ratui, įskaitant visų pirma valstybių narių paskirtus saugumo klausimų ekspertus, atitinkamų už kosmoso ir programos „Copernicus“ naudotojų reikalus atsakingų nacionalinių subjektų atstovus, kad jai būtų teikiamos būtinos techninės ir mokslinės ekspertinės žinios, taip pat užtikrinama tarpdalykinė ir tarpsektorinė perspektyva, atsižvelgiant į atitinkamas esamas iniciatyvas Sąjungos, nacionaliniu ir regionų lygiais;
- (44) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, susijusias su metinės darbo programos priėmimu, paslaugų ir kosmoso komponentų techninių specifikacijų priėmimu, saugumo aspektų nustatymu ir priemonių, kuriomis skatinama valstybių narių konvergencija joms naudojantis programos „Copernicus“ duomenimis bei programos „Copernicus“ informacija ir prieiga prie žemės stebėjimo technologijų ir plėtros, patvirtinimu, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011¹;
- (45) kadangi programa „Copernicus“ yra orientuota į naudotojus, jai būtinas nuolatinis ir veiksmingas naudotojų dalyvavimas, visų pirma apibrėžiant ir tvirtinant paslaugų reikalavimus. Siekiant padidinti naudotojų teikiamą vertę, jų indėlis turėtų būti aktyviai skatinamas nuolat konsultuojantis su galutiniais viešojo ir privataus sektoriaus naudotojais. Tuo tikslu turėtų būti įsteigta darbo grupė („Naudotojų forumas“), kad ji padėtų programos „Copernicus“ komitetui nustatyti naudotojų reikalavimus, patikrinti paslaugos atitiktį reikalavimams ir koordinuoti su viešojo sektoriaus naudotojais susijusią veiklą;

¹ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

- (46) pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais nustatomi praktinėms paslaugoms vystyti būtini duomenų reikalavimai, prieigos prie programos „Copernicus“ duomenų ir programos „Copernicus“ informacijos, konkretūs techniniai kriterijai, kurie yra būtini siekiant užkirsti kelią su „Copernicus“ duomenimis ir programos „Copernicus“ informacija susijusiems sutrikimams, programos „Copernicus“ duomenų ir programos „Copernicus“ informacijos sklaidos apribojimo dėl nesuderinamų teisių kriterijai. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais. Atlikdama su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą ir rengdama jų tekstus Komisija turėtų užtikrinti, kad atitinkami dokumentai būtų vienu metu, laiku ir tinkamai perduodami Europos Parlamentui ir Tarybai;
- (47) pagal šį reglamentą finansuojami veiksmai turėtų būti stebimi ir vertinami, kad juos būtų galima patikslinti ir numatyti naujas tobulinimo galimybes. Vertinime visų pirma turėtų būti įvertinamas programos „Copernicus“ duomenų ir programos „Copernicus“ informacijos politikos poveikis suinteresuotiesiems subjektams, tolesniems naudotojams, įtaka verslui ir nacionalinėms bei privačiosioms investicijoms į žemės stebėjimo infrastruktūras. Be to, vertinime turėtų būti įvertinta būsimo atitinkamų Europos agentūrų, kaip antai Europos GNSS agentūros (GSA), dalyvavimo galimybė. Kad būtų pasiekti maksimalūs rezultatai ir būtų pasinaudota programos „Copernicus“ įgyvendinimo etapuose įgytomis žiniomis ir ekspertinėmis žiniomis, būsimo planavimo tikslais turėtų būti nagrinėjami nauji organizavimo modeliai, užtikrinant ekonominį išsipareigojimą ilgam laikui;

- (48) kadangi šio reglamento tikslo, t. y. nustatyti programą „Copernicus“, valstybės narės negali deramai pasiekti, nes programa taip pat apims pajėgumus visos Europos lygiu ir priklausys nuo koordinuoto paslaugų teikimo visose valstybėse narėse, jos įgyvendinimas turi būti koordinuojamas Sąjungos lygiu, o dėl veiksmo masto to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;
- (49) šiuo reglamentu nustatytas finansinis paketas, kuris Europos Parlamentui ir Tarybai metinės biudžeto sudarymo procedūros metu yra svarbiausias orientacinis dydis, kaip apibrėžta 2013 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo¹ 17 punkte;
- (50) tikslinga finansavimo pagal šį reglamentą trukmę suderinti su Reglamente (ES, Euratomas) Nr. 1211/2013 numatyta trukme. Todėl šis reglamentas turėtų būti taikomas nuo 2014 m. sausio 1 d.;

¹ OL C 373, 2013 12 20, p. 1.

- (51) siekiant sukurti tinkamą valdymo ir finansavimo sistemą ir užtikrinti, kad programa „Copernicus“ veiktų visu pajėgumu, reikia panaikinti Reglamentą (ES) Nr. 911/2010. Visos priemonės, priimtose remiantis Reglamentu (ES) Nr. 911/2010, turėtų toliau galioti siekiant užtikrinti jų tęstinumą,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS IR FINANSINĖS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatoma Sąjungos Žemės stebėjimo ir stebėsenos programa (toliau – programa „Copernicus“) ir jos įgyvendinimo taisyklės.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Programa „Copernicus“ – civilinė, į naudotojus orientuota, civilinių institucijų kontroliuojama programa, grindžiama esamais nacionaliniais ir Europos pajėgumais, kuria užtikrinamas pagal Globalią aplinkos ir saugumo stebėsenos sistemą vykdytos veiklos tęstinumas.
2. Programą „Copernicus“ sudaro šie komponentai:
 - a) paslaugų komponentas, kuriuo užtikrinamas informacijos teikimas šiose srityse: atmosferos stebėseną, jūrų aplinkos stebėseną, žemės paviršiaus stebėseną, klimato kaitą, ekstremaliųjų situacijų valdymas ir saugumas;
 - b) kosmoso komponentas, kuriuo užtikrinamas tvarus stebėjimas iš kosmoso a punkte nurodytose paslaugų srityse;

c) *in situ* komponentas, kuriuo užtikrinama koordinuojama prieiga prie stebėjimo oro, jūros ir antžeminių įrenginių a punkte nurodytose paslaugų srityse.

3. Nustatomi tinkami 2 dalyje nurodytų komponentų tarpusavio ryšiai ir sąsajos.

3 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamos šios terminų apibrėžtys:

- 1) specializuotos misijos – Žemės stebėjimo iš kosmoso misijos, visų pirma misijos „Sentinel“, skirtos programai „Copernicus“ ir vykdomos pagal ją;
- 2) dalyvavimo misijos – Žemės stebėjimo iš kosmoso misijos, kurios teikia duomenis programai „Copernicus“ ir papildo specializuotų misijų teikiamus duomenis;
- 3) specializuotų misijų duomenys – Žemės stebėjimo iš kosmoso duomenys, gaunami specializuotų misijų metu ir skirti naudoti programai „Copernicus“;
- 4) dalyvavimo misijų duomenys – Žemės stebėjimo iš kosmoso duomenys, gaunami dalyvavimo misijų metu, dėl kurių naudojimo išduota licencija arba kurie teikiami naudoti programai „Copernicus“;
- 5) *in situ* duomenys – iš antžeminių, jūros arba oro jutiklių gaunami stebėjimo duomenys ir informaciniai bei papildomi duomenys, dėl kurių naudojimo išduota licencija arba kurie teikiami naudoti programai „Copernicus“;

- 6) trečiųjų šalių duomenys ir informacija – duomenys ir informacija, parengti ne pagal programą „Copernicus“ ir reikalingi šiai programai įgyvendinti;
- 7) programos „Copernicus“ duomenys – specializuotos misijos duomenys, dalyvavimo misijos duomenys ir in-situ duomenys;
- 8) programos „Copernicus“ informacija – 4 straipsnio 1 dalyje nurodytų programos „Copernicus“ paslaugų informacija, gauta tvarkant arba modeliuojant programos „Copernicus“ duomenis;
- 9) programos „Copernicus“ naudotojai:
 - a) pagrindiniai programos „Copernicus“ naudotojai: Sąjungos institucijos ir įstaigos, Europos, nacionalinės, regioninės ar vietos valdžios įstaigos, kurioms pavesta nustatyti ir įgyvendinti viešąsias paslaugas ar politiką 2 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytose srityse, užtikrinti tų paslaugų teikimą ir politikos vykdymą arba vykdyti jų stebėseną;
 - b) su moksliniais tyrimais susiję naudotojai: universitetai arba kitos mokslinių tyrimų ir švietimo organizacijos;
 - c) komerciniai ir privatūs naudotojai;
 - d) labdaros organizacijos, nevyriausybinės ir tarptautinės organizacijos.

4 straipsnis

Tikslai

1. Programa „Copernicus“ prisidedama prie šių bendrųjų tikslų:
 - a) stebėti Žemę, siekiant remti aplinkos apsaugą ir civilinės saugos bei civilinio saugumo užtikrinimo pastangas;
 - b) maksimaliai didinti socialinę ir ekonominę naudą, tuo būdu remiant strategijos „Europa 2020“ ir jos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo tikslus, skatinant naudoti Žemės stebėjimo funkciją prietaikose ir teikiant paslaugas;
 - c) skatinti konkurencingos Europos kosmoso ir paslaugų pramonės plėtojimą ir maksimaliai didinti galimybes Europos įmonėms kurti ir teikti novatoriškas Žemės stebėjimo sistemas ir paslaugas;
 - d) užtikrinti nepriklausomą prieigą prie aplinkos žinių ir pagrindinių Žemės stebėjimo ir geoinformacinių paslaugų technologijų, taip sudarant sąlygas Europai priimti nepriklausomus sprendimus ir nepriklausomai veikti;
 - e) remti Europos politiką bei prisidėti prie jos ir skatinti tokias pasaulines iniciatyvas kaip GEOSS.

2. Siekiant 1 dalyje nustatytų bendrųjų tikslų, nustatomi šie konkretūs programos „Copernicus“ tikslai:
- a) ilguoju laikotarpiu ir nuolat programos „Copernicus“ naudotojams teikti tikslus ir patikimus duomenis ir informaciją, kurie sudaro sąlygas teikti 5 straipsnio 1 dalyje nurodytas paslaugas ir tenkinti pagrindinių programos „Copernicus“ naudotojų poreikius;
 - b) suteikti nuolatinę ir patikimą prieigą prie kosmoso duomenų ir informacijos, kuri gaunama naudojantis nepriklausomais Europos Žemės stebėjimo pajėgumais, grindžiamais nuosekliomis techninėmis specifikacijomis ir esamais Europos ir nacionaliniais įrenginiais bei pajėgumais, prireikus juos papildant;
 - c) suteikti nuolatinę ir patikimą prieigą prie *in situ* duomenų, visų pirma pagrįstų esamais pajėgumais, kurie valdomi Europos ir nacionaliniu lygiu, ir pasaulinėmis stebėjimo sistemomis ir tinklais.
3. 1 ir 2 dalyse nustatytų tikslų įgyvendinimas vertinamas pagal šiuos rezultatų rodiklius:
- a) prieigą prie programos „Copernicus“ duomenų ir programos „Copernicus“ informacijos laikantis atitinkamų paslaugų lygio užtikrinimo reikalavimų, taikomų aplinkos, civilinės saugos ir civilinio saugumo srityse;

- b) padidėjusią programos „Copernicus“ duomenų ir programos „Copernicus“ informacijos paklausą, matuojamą atsižvelgiant į naudotojų skaičiaus didėjimą, duomenų ir pridėtinės vertės turinčios informacijos, kuriais pasinaudota, kiekį, padidėjusį naudotojų grandies paslaugų skaičių ir sklaidos valstybėse narėse ir Sąjungoje plėtrą;
- c) programos „Copernicus“ duomenų ir programos „Copernicus“ informacijos naudojimą Sąjungos institucijose ir įstaigose, tarptautinėse organizacijose, taip pat Europos, nacionalinėse, regioninėse arba vietos valdžios institucijose, įskaitant naudotojų įsisavinimo ir pasitenkinimo lygį, ir Europos bendruomenėms suteikiamą naudą;
- d) Europos naudotojų grandies veiklos vykdytojų skverbimąsi į rinką, įskaitant esamų rinkų didinimą bei naujų rinkų kūrimą, ir konkurencingumą;
- e) nuolatinį programos „Copernicus“ duomenų, kuriais remiamos programos „Copernicus“ paslaugos, užtikrinimą.

5 straipsnis

Programos „Copernicus“ paslaugų komponentas

1. Programos „Copernicus“ paslaugų komponentą sudaro šios paslaugos:
 - a) atmosferos stebėsenos paslauga, kuria teikiama informacija apie Europos oro kokybę bei atmosferos cheminę sudėtį pasaulio mastu. Visų pirma ta paslauga teikiama informacija vietos ir nacionalinėms oro kokybės stebėsenos sistemoms ir prisidedama prie atmosferos sudėties su klimatu susijusių kintamųjų duomenų, įskaitant, jei įmanoma, sąveiką su miškų plotais, stebėsenos;

- b) jūros aplinkos stebėsenos paslauga, kuria teikiama informacija apie pasaulinio vandenyno ir Europos regioninių sričių vandenynų ir jūrų ekosistemų fizinę būklę ir dinamiką siekiant remti jūrų saugą, indėlių į atliekų srautų, jūros aplinkos, pakrančių ir poliarinių regionų stebėseną, jūrų išteklius, meteorologinę prognozę ir klimato stebėseną;
- c) žemės paviršiaus stebėsenos paslauga, kuria teikiama informacija apie žemės naudojimą ir žemės dangą, kriosferą, klimato kaitą ir biologinius bei geofizinius kintamuosius, įskaitant jų dinamiką, siekiant remti pasaulio ir vietos aplinkos – biologinės įvairovės, dirvožemio, vidaus ir pakrančių vandens, miškų, augalijos ir nacionalinių išteklių – stebėseną, taip pat bendrą aplinkos, žemės ūkio, vystymosi, energetikos, miestų planavimo, infrastruktūros ir transporto politikos įgyvendinimą;
- d) klimato kaitos paslauga, kuria teikiama informacija, skirta žinių bazei didinti siekiant remti prisitaikymo ir poveikio švelninimo politiką. Visų pirma ji padeda teikiant esminius su klimatu susijusių kintamųjų duomenis, klimato analizę, prognozes ir rodiklius laiko ir vietos mastais, kiek tai susiję su prisitaikymo ir poveikio švelninimo strategijomis, skirtomis įvairioms sritims, kuriose teikiama nauda Sąjungos sektoriams ir visuomenei;
- e) ekstremaliųjų situacijų valdymo paslauga, kuria teikiama informacija, skirta reaguoti į ekstremaliąsias situacijas kilus įvairių rūšių nelaimėms, įskaitant, meteorologinius pavojus, geofizinius pavojus, žmogaus sąmoningai ir atsitiktinai sukeltas nelaimes ir kitas humanitarines nelaimes, ir vykdyti prevencijos, parengties, reagavimo ar atstatymo veiksmus;

f) saugumo paslauga, kuria teikiama informacija, skirta padėti įveikti Europai iškilusias civilinės saugos problemas, gerinti krizių prevenciją, pasirengimą ir reagavimo gebėjimus, visų pirma vykdant sienų kontrolę ir jūrų stebėjimą, taip pat skirta Sąjungos išorės veiksams remti, nedarant poveikio bendradarbiavimo susitarimams, kuriuos Komisija gali būti sudariusi su įvairiomis bendros užsienio ir saugumo politikos įstaigomis, visų pirma Europos Sąjungos palydovų centrui.

2. Teikiant 1 dalyje nurodytas paslaugas atsižvelgiama į subsidiarumo ir proporcingumo principus, paslaugos teikiamos ekonomiškai efektyviai ir, jei tikslinga, decentralizuotai, kad būtų integruoti Europos lygiu esantys valstybių narių kosmoso, *in situ* ir informaciniai duomenys ir pajėgumai, taip išvengiant dubliavimosi. Vengiama įsigyti naujus duomenis, kurie dubliuotų esamus šaltinius, nebent naudoti esamus ar atnaujinamus duomenų rinkinius yra techniškai neįmanoma, neekonomiška arba neįmanoma to padaryti laiku.

Teikiant paslaugas įdiegiamos griežtos kokybės kontrolės sistemos ir teikiama informacija apie paslaugų lygius, įskaitant galimybę jomis naudotis, patikimumą, kokybę ir savalaikiškumą.

3. Siekiant užtikrinti 1 dalyje nurodytų paslaugų tobulinimą ir tai, kad jomis naudotųsi viešasis sektorius, taip pat vykdoma ši veikla:

a) vystomoji veikla, kuria siekiama gerinti paslaugų kokybę ir rezultatus, įskaitant jų tobulinimą ir pritaikymą, vengti veiklos rizikos ar ją mažinti ir išnaudoti sinergiją su susijusia veikla, pavyzdžiui, vykdoma pagal „Horizontas 2020“;

- b) paramos veikla, kurią sudaro priemonės, kuriomis skatinama, kad programos „Copernicus“ duomenis ir programos „Copernicus“ informaciją naudotų ir įsisavintų:
 - i) valdžios institucijos, kurioms pavesta nustatyti ir įgyvendinti viešąsias paslaugas ar politiką 1 dalyje nurodytose srityse, užtikrinti tų paslaugų teikimą ir politikos taikymą arba vykdyti jų stebėseną. Tai apima gebėjimų stiprinimą ir standartinių procedūrų bei priemonių parengimą siekiant programos „Copernicus“ duomenis ir programos „Copernicus“ informaciją įtraukti į naudotojų darbo srautą;
 - ii) kiti naudotojai ir naudotojų grandies prietaikos. Tai apima informavimo, mokymo ir sklaidos veiklą.

6 straipsnis

Programos „Copernicus“ kosmoso komponentas

1. Programos „Copernicus“ kosmoso komponentu vykdoma stebėseną iš kosmoso, kuri visų pirma naudojama teikiant 5 straipsnio 1 dalyje nurodytas paslaugas.

2. Programos „Copernicus“ kosmoso komponentą sudaro specializuotos misijos ir dalyvavimo misijų duomenys, ir jis apima tokią veiklą:
- a) stebėsenos iš kosmoso užtikrinimą, įskaitant:
 - i) specializuotų misijų užbaigimą, priežiūrą ir eksploatavimą, įskaitant užduočių palydovams nustatymą, palydovų stebėseną ir kontrolę, duomenų gavimą, tvarkymą, archyvavimą ir sklaidą, nuolatinį kalibravimą ir patvirtinimą;
 - ii) *in situ* duomenų teikimą specializuotų misijų stebėjimo duomenims kalibruoti ir patvirtinti;
 - iii) dalyvavimo misijos duomenų, papildančių specializuotos misijos duomenis, teikimą, archyvavimą ir sklaidą;
 - b) veiklą, kuria reaguojama į besikeičiančius naudotojų poreikius, įskaitant:
 - i) stebėsenos trūkumų ir naujų specializuotų misijų specifikacijų nustatymą remiantis naudotojų reikalavimais;
 - ii) vystomąją veiklą, kuria siekiama modernizuoti ir papildyti specializuotas misijas, įskaitant naujų susijusios kosmoso infrastruktūros elementų projektavimą ir viešąjį pirkimą;

- c) palydovų apsaugą nuo susidūrimo rizikos, atsižvelgiant į Sąjungos kosmoso stebėjimo ir sekimo paramos sistemą;
- d) saugų palydovų eksploatavimo nutraukimą jų gyvavimo ciklo pabaigoje.

7 straipsnis

Programos „Copernicus“ in situ komponentas

1. Programos „Copernicus“ *in situ* komponentas suteikia prieigą prie *in situ* duomenų, naudojamų visų pirma teikiant 5 straipsnio 1 dalyje nurodytas programos „Copernicus“ paslaugas.

Jis apima šią veiklą:

- a) *in situ* duomenų, skirtų praktinėms paslaugoms, teikimą, įskaitant trečiųjų šalių *in situ* duomenis tarptautiniu lygiu, remiantis esamais pajėgumais;
- b) *in situ* duomenų rinkimo ir teikimo koordinavimą ir derinimą;
- c) techninės pagalbos teikimą Komisijai, kiek tai susiję su *in situ* stebėsenos duomenims taikomais paslaugų reikalavimais;
- d) bendradarbiavimą su *in situ* veiklos vykdytojais, siekiant skatinti vystomosios veiklos, susijusios su *in situ* stebėjimo infrastruktūra ir tinklais, suderinamumą;

- e) *in situ* stebėjimo trūkumų, kurių negali ištaisyti esama infrastruktūra ir tinklai, nustatymą, be kita ko, pasauliniu lygiu, ir tų trūkumų pašalinimą, laikantis subsidiarumo principo.
2. Programoje „Copernicus“ *in situ* duomenys naudojami atsižvelgiant į taikytinas trečiųjų šalių teises, įskaitant valstybių narių teises, ir taikytinus naudojimo arba tolesnio platinimo reikalavimus.
 3. Pagal Finansinio reglamento 58 straipsnio 1 dalies c punktą Komisija gali pavesti vykdyti visą *in situ* komponento veiklą arba jos dalį paslaugų operatoriams, nurodytiems šio reglamento 11 straipsnio 1 dalyje, arba, kai reikalingas bendro pobūdžio koordinavimas, Europos aplinkos agentūrai.

8 straipsnis

Finansinis paketas

1. Finansinis paketas 5, 6 ir 7 straipsniuose nurodytai veiklai įgyvendinti laikotarpiu nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d. yra 4 291,48 mln. EUR dabartinėmis kainomis.
2. 1 dalyje nurodyta suma suskirstoma į šias išlaidų kategorijas dabartinėmis kainomis:
 - a) 5 ir 7 straipsniuose nurodytai veiklai – 897,415 mln. EUR;

- b) 6 straipsnyje nurodyta veikla – 394,065 mln. EUR, įskaitant didžiausią 26,5 mln. EUR sumą, skirtą 6 straipsnio 2 dalies c punkte nurodytai veiklai.
3. Komisija gali perkelti lėšas iš vienos išlaidų kategorijos, kaip nurodyta 2 dalies a ir b punktuose į kitą neviršijant 10 proc. 1 dalyje nurodytos sumos. Kai perkeliamos sumos kartu sudaro daugiau kaip 10 proc. 1 dalyje nurodytos sumos, Komisija konsultuojasi su programos „Copernicus“ komitetu laikydamosi 30 straipsnio 3 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros.
4. Palūkanos, gautos iš išankstinio finansavimo, suteikto už netiesioginį biudžeto vykdymą atsakingiems subjektams, skiriamos veiklai, nurodytai Komisijos ir atitinkamo subjekto sudarytame įgaliojimų delegavimo susitarime arba sutartyje. Laikantis patikimo finansų valdymo principo, už netiesioginį biudžeto vykdymą atsakingi subjektai atidaro sąskaitas, kuriose įmanoma identifikuoti lėšas ir jas atitinkančias palūkanas..
5. Metinius asignavimus, neviršydami daugiametėje finansinėje programoje nustatytų ribų, tvirtina Europos Parlamentas ir Taryba. Biudžetiniai įsipareigojimai veiklai, besitęsiančiai ilgiau nei vienerius finansinius metus, gali būti paskirstomi keleriems metams į metines dalis.

6. Iš programos „Copernicus“ finansavimui skirtų lėšų taip pat gali būti padengiamos išlaidos, susijusios su pasirengimo, stebėsenos, kontrolės, audito ir vertinimo veikla, kuri tiesiogiai būtina programai „Copernicus“ valdyti ir jos tikslams pasiekti, įskaitant tyrimus, posėdžius, informavimo ir komunikacijos veiklą, taip pat išlaidos, susijusios su IT tinklais, daugiausia skirtais informacijai apdoroti ir keistis duomenimis.
7. Komisija gali pavesti įgyvendinti programą „Copernicus“ subjektams, nurodytiems Finansinio reglamento 58 straipsnio 1 dalies c punkte. Tais atvejais, kai programos „Copernicus“ biudžetas vykdomas taikant netiesioginį valdymą pagal 10 straipsnio 3 dalį arba 11 straipsnio 1 dalį, subjektų, kuriems pavestos biudžeto vykdymo užduotys, viešųjų pirkimų taisyklės taikomos tiek, kiek leidžiama pagal Finansinio reglamento 60 straipsnį. Atitinkamuose įgaliojimo susitarimuose turėtų būti apibrėžti konkretūs būtini tų taisyklių patikslinimai ir nustatyta galiojančių sutarčių pratęsimo tvarka.

II SKYRIUS

PROGRAMOS „COPERNICUS“ VALDYMAS

9 straipsnis

Komisijos vaidmuo

1. Komisijai tenka bendra atsakomybė už programą „Copernicus“ ir įvairių jos komponentų koordinavimą. Ji valdo pagal šį reglamentą skirtas lėšas ir prižiūri, kaip įgyvendinama programa „Copernicus“, įskaitant prioritetų nustatymą, naudotojų dalyvavimą, išlaidas, vykdymo terminus, veiklos rezultatus ir viešuosius pirkimus.

2. Komisija Sąjungos vardu ir savo kompetencijos srityje palaiko santykius su trečiosiomis šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis, užtikrindama programos „Copernicus“ ir veiklos nacionaliniu, Sąjungos ir tarptautiniu lygiu koordinavimą.
3. Komisija sudaro palankesnes sąlygas valstybėms narėms teikti suderintus įnašus, kuriais siekiama užtikrinti praktinį paslaugų teikimą ir galimybę ilgą laiką naudotis būtinais stebėjimo duomenimis.
4. Komisija remia tinkamą programos „Copernicus“ paslaugų plėtojimą ir užtikrina programos „Copernicus“ ir kitų atitinkamų Sąjungos politikos sričių, priemonių, programų ir veiksmų papildomumą, suderinamumą ir sąsajas, siekdama užtikrinti, kad toms politikos sritims, priemonėms, programai ir veiksams būtų naudingos programos „Copernicus“ paslaugos.
5. Komisija skatina ilgalaikę stabilią investicijų aplinką ir konsultuojasi su suinteresuotaisiais subjektais, jei nusprendžia keisti programos „Copernicus“ duomenų ir programos „Copernicus“ informacijos paslaugų, kurioms taikomas šis reglamentas, produktus.
6. Komisija užtikrina, kad visi subjektai, kuriems pavestos įgyvendinimo užduotys, teiktų paslaugas visoms valstybėms narėms.
7. Pagal 31 straipsnį Komisija priima deleguotuosius aktus, kuriais nustatomi duomenų reikalavimai 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų „Copernicus“ paslaugų komponentui keisti.

8. Laikydamosi 30 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros Komisija priima įgyvendinimo aktus dėl:
 - a) programos „Copernicus“ paslaugų komponento, nurodyto 5 straipsnio 1 dalyje, įgyvendinimo techninių specifikacijų;
 - b) programos „Copernicus“ kosmoso komponento, nurodyto 6 straipsnyje, įgyvendinimo ir raidos remiantis naudotojų reikalavimais techninių specifikacijų.
9. Komisija valstybėms narėms ir Europos Parlamentui laiku pateikia visą atitinkamą su programa „Copernicus“ susijusią informaciją, visų pirma apie rizikos valdymą, bendras išlaidas, kiekvieno reikšmingo programos „Copernicus“ infrastruktūros objekto metinės veiklos sąnaudas, vykdymo terminus, veiklos rezultatus, viešuosius pirkimus ir intelektinių nuosavybės teisių valdymo įvertinimą.

10 straipsnis

Europos kosmoso agentūros vaidmuo

1. Komisija su EKA sudaro įgaliojimo susitarimą, kuriuo EKA pavedamos šios užduotys:
 - a) užtikrinti techninį programos „Copernicus“ kosmoso komponento koordinavimą;

- b) apibrėžti bendrą programos „Copernicus“ kosmoso komponento sistemos struktūrą ir jos raidą remiantis naudotojų reikalavimais, koordinuojant Komisijai;
 - c) valdyti skirtas lėšas;
 - d) užtikrinti, kad taikomos stebėsenos ir kontrolės procedūros;
 - e) rengti naujas specializuotas misijas;
 - f) vykdyti su kartotinėmis specializuotomis misijomis susijusius viešuosius pirkimus;
 - g) eksploatuoti specializuotas misijas, išskyrus pagal šio straipsnio 2 dalį EUMETSAT eksploatuojamas misijas;
 - h) koordinuoti prieigos sistemą, kad teikiant programos „Copernicus“ paslaugas būtų galima naudotis dalyvavimo misijos duomenimis;
 - i) vykdyti prieigos teisių viešuosius pirkimus ir derėtis dėl komercinių palydovų duomenų, reikalingų 4 straipsnio 1 dalyje nurodytoms programos „Copernicus“ paslaugoms teikti, naudojimo sąlygų.
2. Komisija sudaro su EUMETSAT įgaliojimo susitarimą, kuriuo jai pavedama atsakomybė, atsižvelgiant į jos įgaliojimus ir patirtį, eksploatuoti specializuotas misijas ir suteikti prieigą prie dalyvavimo misijos duomenų.
3. Įgaliojimo susitarimai su EKA ir EUMETSAT sudaromi remiantis sprendimu dėl įgaliojimų suteikimo, kurį Komisija priima pagal Finansinio reglamento 58 straipsnio 1 dalies c punktą.

4. Pagal Finansinio reglamento 60 straipsnį EKA ir EUMETSAT prireikus veikia kaip perkančiosios organizacijos, turinčios kompetenciją priimti sprendimus dėl joms pavestų viešųjų pirkimų užduočių įgyvendinimo ir koordinavimo.
5. Įgaliojimo susitarimuose, kiek to reikia pavestoms užduotims ir biudžetui vykdyti, nustatomos bendrosios EKA ir EUMETSAT patikėtų lėšų valdymo sąlygos ir atitinkamai atvejais atsižvelgiama į EKA ilgalaikį veiksmų plano (IVP). Visų pirma juose nustatomi įgyvendintini veiksmai, susiję su „Copernicus“ kosmoso komponento projektavimu, jam skirtais viešaisiais pirkimais ir jo eksploatavimu, atitinkamas finansavimas, valdymo procedūros, stebėsenos ir kontrolės priemonės, netinkamo sutarčių sąlygų dėl sąnaudų, vykdymo terminų, veiklos rezultatų ir viešųjų pirkimų vykdymo atveju taikytinos priemonės ir su nuosavybės teise į visą materialųjį ir nematerialųjį turtą susijusios taisyklės.
6. Stebėsenos ir kontrolės priemonėmis visų pirma numatoma išankstinė išlaidų planavimo sistema, sistemingas Komisijos informavimas apie sąnaudas ir vykdymo terminus, o numatyto biudžeto, veiklos rezultatų ir vykdymo terminų neatitikimo atveju – taisomieji veiksmai, kuriais būtų užtikrinamas infrastruktūros įdiegimas neviršijant skirto biudžeto.

7. Dėl šio straipsnio 3 dalyje nurodyto sprendimo dėl įgaliojimų delegavimo konsultuojamasi su programos „Copernicus“ komitetu, laikantis 30 straipsnio 3 dalyje nurodytos patarimosios procedūros. Programos „Copernicus“ komitetui iš anksto pranešama apie įgaliojimų delegavimo susitarimą, kurį turi sudaryti Sąjunga, atstovaujama Komisijos, su EKA ir EUMETSAT.
8. Komisija informuoja programos „Copernicus“ komitetą apie viešųjų pirkimų pasiūlymų įvertinimo rezultatus ir apie ir apie sutartis su privataus sektoriaus subjektais, kurias turi sudaryti EKA bei EUMETSAT, įskaitant su subranga susijusią informaciją.

11 straipsnis

Paslaugų operatoriai

1. Komisija įgaliojimo susitarimais arba sutartinėmis sąlygomis gali pavesti paslaugų komponento įgyvendinimo užduotis, *inter alia*, toliau išvardytiems subjektams, jeigu tai tinkamai pagrindžiama ypatingu veiksmo pobūdžiu ir turima konkrečia patirtimi, įgaliojimais, eksploatavimo ir valdymo gebėjimais:
 - a) Europos aplinkos agentūrai (EAA);
 - b) Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūrai (FRONTEX);
 - c) Europos jūrų saugumo agentūrai (EMSA);
 - d) Europos Sąjungos palydovų centrui (SATCEN);

- e) Europos vidutinės trukmės orų prognozės centrui (ECMWF);
- f) kitoms atitinkamoms Europos agentūroms, nacionalinių įstaigų grupėms ar konsorciумams.

Įgaliojimo susitarimai su paslaugų operatoriais sudaromi remiantis sprendimu dėl įgaliojimų suteikimo, kurį Komisija priima pagal Finansinio reglamento 58 straipsnio 1 dalies c punktą.

- 2. Pasirenkant 1 dalyje nurodytus subjektus tinkamai atsižvelgiama į tų užduočių pavidimo išlaidų efektyvumą ir poveikį subjektų valdymo struktūrai bei jų finansiniams ir žmogiškiesiems ištekliams.
- 3. Dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodyto sprendimo dėl įgaliojimų suteikimo konsultuojamasi su programos „Copernicus“ komitetu, laikantis 30 straipsnio 3 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros. Programos „Copernicus“ komitetui iš anksto pranešama apie įgaliojimo susitarimus, kuriuos Sąjunga, atstovaujama Komisijos, turi sudaryti su paslaugų operatoriais.

12 straipsnis

Komisijos darbo programa

- 1. Pagal Finansinio reglamento 84 straipsnį Komisija įgyvendinimo aktu priima metinę programos „Copernicus“ darbo programą.

2. Metinėje darbo programoje pateikiamas įgyvendinimo planas, kuriame išsamiai išdėstomi veiksmai, susiję su 5, 6 ir 7 straipsniuose nurodytais programos „Copernicus“ komponentais, ir kuriame laikomasi į ateitį orientuoto požiūrio atsižvelgiant į besikeičiančius naudotojų poreikius ir technologinę plėtrą.
3. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis šio reglamento 30 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

13 straipsnis

Bendradarbiavimas su valstybėmis narėmis

1. Komisija bendradarbiauja su valstybėmis narėmis, siekdama pagerinti jų keitimąsi duomenimis ir informacija ir skatinti plėtoti duomenų platinimą regionų ir vietos lygiu. Komisija siekia užtikrinti, kad vykdant programą „Copernicus“ būtų galima naudotis reikiama duomenimis ir informacija. Pagrindiniai įnašai į programą „Copernicus“ – valstybių narių dalyvavimo misijos, paslaugų ir *in situ* infrastruktūra.
2. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais patvirtinamos priemonės, skirtos skatinti valstybes nares naudoti programos „Copernicus“ duomenis ir programos „Copernicus“ informaciją ir remti jų prieigą prie Žemės stebėjimo technologijų ir plėtros paslaugų. Tokiomis priemonėmis neiškraipoma laisva konkurencija. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 30 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

III SKYRIUS

VIEŠIEJI PIRKIMAI

I SKIRSNIS

VIEŠIESIEMS PIRKIMAMS TAIKYTINOS BENDROSIOS NUOSTATOS

14 straipsnis

Bendrieji principai

Nedarant poveikio 8 straipsnio 7 daliai ir priemonėms, kurios būtinos esminiams Sąjungos saugumo interesams arba visuomenės saugumui arba siekiant įvykdyti Sąjungos eksporto kontrolės reikalavimus, programai „Copernicus“ taikomas Finansinis reglamentas, ir visų pirma užtikrinami atviros prieigos ir sąžiningos konkurencijos visoje pramoninio tiekimo grandinėje principai, viešųjų pirkimų konkursai rengiami laiku pateikiant skaidrią informaciją, aiški informacija apie taikytinas viešųjų pirkimų taisykles ir atrankos bei skyrimo kriterijus, ir aiškus bet kokios kitos svarbios informacijos, kuria sudaromos vienodos sąlygos visiems potencialiems pasiūlymų teikėjams, pateikimas.

15 straipsnis
Konkretūs tikslai

Viešųjų pirkimų procedūros metu perkančiosios organizacijos, skelbdamos konkursus, siekia šių tikslų:

- a) skatinti visų ekonominės veiklos subjektų, ypač naujų rinkos dalyvių ir MVI, be kita ko, raginant konkurso dalyvius naudoti subrangos veiklą, kiek įmanoma platesnio masto ir atviresnį dalyvavimą visoje Sąjungoje;
- b) vengti vieno tiekėjo galimo piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi ir priklausomybės nuo vieno tiekėjo;
- c) pasinaudoti ankstesnėmis viešojo sektoriaus investicijomis ir įgyta patirtimi, taip pat pramonės patirtimi ir žiniomis, užtikrinant taisyklių dėl konkursų tvarkos laikymąsi;
- d) kai tinkama, naudotis keliais tiekimo šaltiniais, siekiant užtikrinti geresnę bendrą programos „Copernicus“, jos sąnaudų bei vykdymo terminų kontrolę;
- e) kai tinkama, atsižvelgti į bendras sąnaudas per naudingą produkto, paslaugos ar darbo, dėl kurio rengiamas konkursas, gyvavimo ciklą.

II SKIRSNIS

VIEŠIESIEMS PIRKIMAMS TAIKYTINOS KONKREČIOS NUOSTATOS

16 straipsnis

Sąžiningos konkurencijos sąlygų nustatymas

Perkančioji organizacija imasi tinkamų priemonių, kad būtų nustatytos sąžiningos sąlygos, kai ankstesnis ekonominės veiklos vykdytojo dalyvavimas su konkurso tema susijusioje veikloje:

- a) dėl tam ekonominės veiklos vykdytojui žinomos įslaptintos informacijos gali jam suteikti daug privalumų, o tai gali sukelti abejonių dėl vienodo požiūrio principo laikymosi; arba
- b) daro poveikį įprastinėms konkurencijos sąlygoms arba sutarčių skyrimo arba vykdymo nešališkumui ir objektyvumui.

Tos priemonės neturi iškraipyti sąžiningos konkurencijos arba pažeisti vienodo požiūrio principą ar informacijos apie įmones, jų verslo santykius ir sąnaudų struktūrą konfidencialumą. Tokiomis aplinkybėmis, tomis priemonėmis atsižvelgiama į numatytos sutarties pobūdį ir sąlygas.

17 straipsnis

Informacijos saugumas

Kai sudarant sutartis naudojama, reikalaujama pateikti ir (arba) jose pateikiama įslaptinta informacija, perkančioji organizacija konkurso dokumentuose nurodo būtinas priemones ir reikalavimus tos informacijos saugumui užtikrinti reikiamu lygiu.

18 straipsnis
Tiekimo patikimumas

Perkančioji organizacija konkurso dokumentuose nurodo reikalavimus dėl tiekimo ir paslaugų teikimo patikimumo vykdant sutartį.

19 straipsnis
Sąlyginė dalinė sutartis

1. Perkančioji organizacija gali sudaryti sąlyginę dalinę sutartį.
2. Sąlyginėje dalinėje sutartyje įtraukiama nekintama dalis, prie kurios pridėtas biudžetinis įsipareigojimas, kuriuo tvirtai įsipareigojama atlikti darbus ir tiekti prekes arba teikti paslaugas, dėl kurių susitarta pagal tą dalį, ir viena ar keletas tiek biudžeto, tiek vykdymo požiūriu sąlyginių dalių. Konkurso dokumentuose nurodomi sąlyginėms dalinėms sutartims būdingi elementai. Juose visų pirma apibrėžiamas sutarties dalykas, kaina arba jos nustatymo taisyklės ir pagal kiekvieną dalį numatyto darbų, prekių tiekimo ir paslaugų teikimo sąlygos.
3. Kiekvienos nekintamos dalies įsipareigojimai turi sudaryti nuoseklią visumą, kaip ir kiekvienos sąlyginės dalies įsipareigojimai, atsižvelgiant į visų ankstesnių dalių įsipareigojimus.

4. Kiekvienos sąlyginės dalies vykdymas pradedamas gavus perkančiosios organizacijos sprendimą, apie kurį pranešta rangovui pagal sutartyje nustatytas sąlygas. Kai sąlyginė dalis patvirtinama pavėluotai arba nepatvirtinama, rangovas gali gauti laukimo išmoką arba įsipareigojimų netesėjimo išmoką, jei tai numatyta sutartyje ir joje nustatytais sąlygomis.
5. Jei perkančioji organizacija pastebi, kad neužbaigti sutartyje numatyti kurios nors dalies darbai, netiektos prekės ar netiektos paslaugos, ji gali pareikalauti atlyginti nuostolius ir nutraukti sutartį, jei tai numatyta sutartyje ir joje nustatytais sąlygomis.

20 straipsnis

Išlaidų apmokėjimo sutartys

1. Perkančioji organizacija gali sudaryti visiško arba dalinio išlaidų apmokėjimo sutartį neviršijant aukščiausios kainos 2 dalyje nustatytais sąlygomis.

Pagal tokias sutartis mokėtiną kainą sudaro visų tiesioginių išlaidų, kurias patyrė rangovas vykdydamas sutartį, pavyzdžiui, darbo jėgos, medžiagų, vartojimo prekių ir sutarties vykdymui reikalingos įrangos bei infrastruktūros naudojimo išlaidų, apmokėjimas. Prie šių išlaidų pridedama nustatyto dydžio suma, kuria apmokamos netiesioginės išlaidos ir pelnas, arba suma, kuria padengiamos netiesioginės išlaidos ir skatinamoji premija, apskaičiuota atsižvelgiant į tikslų įgyvendinimo rezultatus ir vykdymo terminus.

2. Perkančioji organizacija gali sudaryti visiško arba dalinio išlaidų apmokėjimo sutartį, kai neįmanoma objektyviai ir tiksliai nustatyti fiksuotos kainos ir jei gali būti pagrįstai įrodyta, kad tokia fiksuota kaina būtų pernelyg didelė dėl su sutarties vykdymu susijusio netikrumo, nes:
 - a) sutartyje nurodyti labai sudėtingi elementai arba elementai, kuriems reikia naudoti naują technologiją, ir dėl to gali kilti daug įvairios techninio pobūdžio rizikos; arba
 - b) sutartyje nurodyti veiksmai dėl su veikla susijusių priežasčių turi būti pradėti nedelsiant, net jei dar neįmanoma tvirtai nustatyti visos fiksuotos galutinės kainos dėl didelės rizikos arba dėl to, kad sutarties vykdymas iš dalies priklauso nuo kitų sutarčių vykdymo.
3. Visiško arba dalinio išlaidų apmokėjimo sutarties aukščiausia kaina yra didžiausia mokėtina kaina. Ji gali būti viršyta tik išskirtiniais tinkamai pagrįstais atvejais ir gavus išankstinį perkančiosios organizacijos sutikimą.
4. Visiško arba dalinio išlaidų apmokėjimo viešojo pirkimo procedūros sutarties dokumentuose nurodoma:
 - a) sutarties rūšis, t. y., ar tai yra visiško, ar dalinio išlaidų apmokėjimo sutartis neviršijant aukščiausios kainos;
 - b) dalinio išlaidų apmokėjimo sutarties atveju – sutarties elementai, kuriems taikomos išlaidų apmokėjimo nuostatos;

- c) bendra aukščiausia kaina;
 - d) sutarčių skyrimo kriterijai, kuriais remiantis turi būti galima įvertinti bendro preliminaraus biudžeto, apmokėtinų išlaidų, tų išlaidų nustatymo tvarkos ir pasiūlyme nurodyto pelno patikimumą;
 - e) 1 dalyje nurodyto tiesioginėms išlaidoms taikytino padidinimo metodika;
 - f) taisyklės ir procedūros, pagal kurias nustatomos konkurso dalyvio numatytos tinkamos finansuoti sutarties vykdymo išlaidos, laikantis 5 dalyje nustatytų principų;
 - g) apskaitos taisyklės, kurių turi laikytis konkurso dalyviai;
 - h) tuo atveju, kai dalinio išlaidų apmokėjimo sutartis keičiama sutartimi, kurioje nurodyta fiksuota galutinė kaina, tokio pakeitimo parametrai.
5. Rangovo nurodytos išlaidos vykdant visiško arba dalinio išlaidų apmokėjimo sutartį atitinka finansavimo reikalavimus tik tuo atveju, jei jos:
- a) faktiškai susidariusios sutarties vykdymo metu, išskyrus sutarčiai vykdyti būtinas įrangos, infrastruktūros ir nematerialaus turto sąnaudas, kurios gali būti laikomos atitinkančiomis finansavimo reikalavimus iki visos jų pirkimo vertės;
 - b) nurodytos preliminariniame bendrame biudžete, kuris gali būti patikslintas pradinės sutarties pakeitimais;

- c) yra būtinos sutarčiai vykdyti;
- d) yra susijusios su sutarties vykdymu ir yra jai priskiriamos;
- e) yra lengvai nustatomos, patikrinamos, įtrauktos į rangovo apskaitą ir apibrėžtos laikantis apskaitos standartų, nurodytų konkurso sąlygose ir sutartyje;
- f) atitinka taikytinus mokesčių ir socialinės srities teisės reikalavimus;
- g) nepažeidžia sutarties sąlygų;
- h) yra pagrįstos, pateisinamos ir atitinka patikimo finansų valdymo reikalavimus, visų pirma dėl taupumo ir veiksmingumo.

Rangovas yra atsakingas už savo išlaidų apskaitą, už tinkamus apskaitos įrašus arba bet kurį kitą dokumentą, būtiną siekiant įrodyti, kad išlaidos, kurias jis prašo apmokėti, patirtos laikantis šiame straipsnyje nustatytų principų. Išlaidos, kurių rangovas negali pagrįsti, laikomos neatitinkančiomis finansavimo reikalavimus ir jas apmokėti atsisakoma.

6. Perkančioji organizacija, siekdama užtikrinti tinkamą išlaidų apmokėjimo sutarčių vykdymą, atlieka šias užduotis:
- a) nustato realiausią galimą aukščiausią kainą, tuo pačiu užtikrindama būtiną lankstumą techninio pobūdžio sunkumams įvertinti;

- b) keičia dalinio išlaidų apmokėjimo sutartį sutartimi, kurioje nurodyta fiksuota galutinė kaina, kai tik vykdant sutartį įmanoma nustatyti tokią fiksuotą galutinę kainą. Dėl tos priežasties ji nustato keitimo parametrus, kad būtų galima pakeisti patvirtintų išlaidų apmokėjimo sutartį sutartimi, kurioje nurodyta fiksuota galutinė kaina;
- c) įgyvendina stebėsenos ir kontrolės priemones, į kurias visų pirma įtraukta preliminari išankstinio išlaidų planavimo sistema;
- d) nustato sutarčiai vykdyti tinkamus principus, priemones ir procedūras, visų pirma, kad būtų nustatytos ir patikrintos tinkamos finansuoti išlaidos, nurodytos rangovo ar jo subrangovų ir patirtos vykdant sutartį, ir kad būtų įvesti sutarties pakeitimai;
- e) tikrina, ar rangovas ir jo subrangovai atitinka sutartyje nurodytus apskaitos standartus ir ar laikosi prievolės pateikti apskaitos dokumentus, kuriuose būtų teisingai ir sąžiningai atspindėta apskaita;
- f) vykdant sutartį nuolat užtikrina d punkte nurodytų principų, priemonių ir procedūrų veiksmingumą.

21 straipsnis

Pakeitimai

Perkančioji organizacija ir rangovai gali pakeisti sutartį įtraukdami pakeitimą, jei pakeitimas atitinka visas toliau nurodytas sąlygas:

- a) nekeičia sutarties dalyko;
- b) nepažeidžia ekonominės sutarties pusiausvyros;
- c) juo nenustatomos sąlygos, kurios, jei būtų iš pradžių nurodytos sutarties dokumentuose, būtų suteikusios galimybę konkurse dalyvauti kitiems nei dalyvavusiems dalyviams arba pasirinkti kitą nei pasirinktasis pasiūlymą.

22 straipsnis

Subrangos sutarčių sudarymas

1. Perkančioji organizacija reikalauja, kad konkurso dalyvis atitinkamų lygių subrangos pagrindais sutarties dalį konkurso tvarka pavestų vykdyti bendrovėms, nepriklausančioms konkurso dalyvio grupei, visų pirma naujiems rinkos dalyviams ir MVĮ.

2. Perkančioji organizacija reikiamą sutarties dalį, kuri būtų pavedama vykdyti subrangovams, išreiškia intervalu nuo mažiausios iki didžiausios procentinės dalies. Ji užtikrina, kad tokios procentinės dalys būtų proporcingos sutarties dalykui ir vertei, atsižvelgdama į atitinkamo veiklos sektoriaus pobūdį ir visų pirma konkurencines sąlygas ir nustatytą pramonės potencialą.
3. Jei konkurso dalyvis savo pasiūlyme nurodo, kad jis neketina pavesti subrangovams vykdyti jokios sutarties dalies arba ketina pavesti subrangovams vykdyti sutarties dalį, kuri būtų mažesnė nei 2 dalyje nurodyta mažiausia intervalo procentinė dalis, perkančiajai organizacijai jis pateikia tą pagrindžiančius motyvus. Perkančioji organizacija pateikia tą informaciją Komisijai.
4. Perkančioji organizacija per pagrindinės sutarties skyrimo procedūrą gali atmesti kandidato atrinktus subrangovus arba per sutarties vykdymo laikotarpį – atrinkto konkurso dalyvio subrangovus. Ji raštu pateikia savo atmetimo priežastis, kurios turi būti pagrįstos tik konkurso dalyvių, su kuriais sudaroma pagrindinė sutartis, atrankai taikytais kriterijais.

IV SKYRIUS

DUOMENŲ IR SAUGUMO POLITIKA

23 straipsnis

Programos „Copernicus“ duomenų ir informacijos politika

1. Programos „Copernicus“ duomenų ir programos „Copernicus“ informacijos politika, susijusia su pagal programą „Copernicus“ finansuojamais veiksmais, remiami 4 straipsnyje nurodyti tikslai ir šie tikslai:
 - a) skatinti naudotis ir dalytis programos „Copernicus“ duomenimis ir programos „Copernicus“ informacija;
 - b) stiprinti Europos žemės stebėjimo rinkas (ypač naudotojų grandies sektoriaus) siekiant sudaryti sąlygas ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui;
 - c) prisidėti siekiant, kad tvariai ir nuolat būtų teikiami programos „Copernicus“ duomenys ir programos „Copernicus“ informacija;
 - d) remti Europos mokslinių tyrimų, technologijų ir inovacijų bendruomenes.

2. Suteikiama galimybė per programą „Copernicus“ sklaidos platformas laikantis iš anksto nustatytų techninių sąlygų visapusiškai, laisvai ir nemokamai naudotis specializuotų misijų duomenimis ir programos „Copernicus“ informacija, taikant toliau nurodytus apribojimus:
 - a) licencijų išdavimo sąlygos, taikomas trečiųjų šalių duomenims ir informacijai;
 - b) formatai, charakteristikos ir sklaidos priemonės;
 - c) Sąjungos ar jos valstybių narių saugumo interesai ir išorės santykiai;
 - d) programos „Copernicus“ duomenis ir programos „Copernicus“ informaciją teikiančios sistemos veiklos sutrikimo dėl saugos ar techninių priežasčių rizika;
 - e) patikimos prieigos prie programos „Copernicus“ duomenų ir programos „Copernicus“ informacijos Europos naudotojams užtikrinimas.

24 straipsnis

Prieigos prie programos „Copernicus“ duomenų ir programos „Copernicus“ informacijos ir jų naudojimo sąlygos ir apribojimai

1. Komisija, atsižvelgdama į trečiosios šalies duomenų ir informacijos politiką ir nedarydama poveikio taisyklėms ir procedūroms, taikomoms valstybės arba tarptautinių organizacijų kontroliuojamai kosmoso ir *in situ* infrastruktūrai, pagal 31 straipsnį gali priimti deleguotuosius aktus dėl:
 - a) prieigos prie programos „Copernicus“ duomenų ir programos „Copernicus“ informacijos, jų registravimo ir naudojimo, įskaitant sklaidos priemones, sąlygų ir tvarkos;

- b) konkrečių techninių kriterijų, kurie yra būtini siekiant užkirsti kelią su programos „Copernicus“ duomenimis ir programos „Copernicus“ informacija susijusiam sutrikimui, įskaitant prieigos pirmenybę;
 - c) programos „Copernicus“ duomenų ir programos „Copernicus“ informacijos įsigijimo ar sklaidos apribojimo dėl nesuderinamų teisių kriterijų ir procedūrų.
2. Laikydamosi 30 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros, Komisija, atsižvelgdama į trečiosios šalies duomenų ir informacijos politiką ir nedarydama poveikio taisyklėms ir procedūroms, taikomoms valstybės arba tarptautinių organizacijų kontroliuojamai kosmoso ir *in situ* infrastruktūrai, gali patvirtinti priemones dėl:
- a) specializuotų misijų duomenų, perduodamų priėmimo stotims arba skirtinėmis didelio pralaidumo linijomis, kurios nėra programos „Copernicus“ dalis, perdavimo ir naudojimo techninių specifikacijų;
 - b) programos „Copernicus“ duomenų ir programos „Copernicus“ informacijos archyvavimo techninių specifikacijų.
3. Komisija nustato atitinkamas licencijų išdavimo sąlygas ir procedūras, taikomas specializuotų misijų duomenims ir programos „Copernicus“ informacijai bei palydovų duomenų perdavimui priėmimo stotims arba skirtinėmis didelio pralaidumo linijomis stotims, kurios nėra programos „Copernicus“ dalis, laikydamosi šio reglamento ir atsižvelgdama į taikomas trečiųjų šalių teises.

25 straipsnis
Saugumo interesų apsauga

1. Komisija įvertina programos „Copernicus“ saugumo sistemą, atsižvelgdama į 4 straipsnyje nurodytus tikslus. Šiuo tikslui Komisija įvertina reikalingas saugumo priemones, kurios turi būti parengtos siekiant išvengti rizikos ar grėsmės Sąjungos ar jos valstybių narių interesams ar saugumui, visų pirma kad būtų užtikrinta atitiktis Sprendime 2001/844/EB ir Sprendime 2013/488/ES nustatytiems principams.
2. Remdamasi 1 dalyje nurodytu įvertinimu Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato su saugumu susijusias programos „Copernicus“ technines specifikacijas. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 30 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
3. Komisijai apibrėžti 2 dalyje nurodytas apsaugos sistemos technines specifikacijas gali padėti nepriklausomi valstybių narių ekspertai.
4. Nepaisant 2 dalies, Taryba patvirtina priemones, kurių turi būti imamasi, kai pagal programą „Copernicus“ teikiami duomenys ir informacija gali turėti poveikio Sąjungos ir jos valstybių narių saugumui.
5. Jei ES įslaptinta informacija rengiama arba tvarkoma programos „Copernicus“ struktūroje, visi dalyviai užtikrina apsaugos lygį, kuris būtų lygiavertis apsaugos lygiui, numatytam taisyklėmis, nustatytoms Sprendimo 2001/844/EB priede ir Sprendimo 2013/488/ES prieduose.

V SKYRIUS

ĮVAIRIOS NUOSTATOS

26 straipsnis

Tarptautinis bendradarbiavimas

1. Programos „Copernicus“ veikloje gali dalyvauti šios šalys ar tarptautinės organizacijos remdamosi atitinkamais susitarimais:
 - a) Europos laisvosios prekybos asociacijos (ELPA) šalys, kurios yra Europos ekonominės erdvės (EEE) Susitariančiosios Šalys pagal EEE susitarime nustatytas sąlygas;
 - b) šalys kandidatės, taip pat potencialios kandidatės pagal atitinkamus bendruosius susitarimus ar asociacijos susitarimo protokolą, kuriuose įtvirtinti tų šalių dalyvavimo Sąjungos programose bendrieji principai ir sąlygos;
 - c) Šveicarijos Konfederacija, kitos a ir b punktuose nenurodytos trečiosios šalys ir tarptautinės organizacijos pagal Sąjungos su tokiomis trečiosiomis šalimis ar tarptautinėmis organizacijomis sudarytus susitarimus, laikantis SESV 218 straipsnio, kuriuose nustatomos jų dalyvavimo sąlygos ir išsamios taisyklės.

2. 1 dalyje nurodytos šalys ar tarptautinės organizacijos gali teikti finansinę paramą ar nepiniginius įnašus programai „Copernicus“. Pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 2 dalį ta finansinė parama ir tie įnašai laikomi išorės asignuotosiomis įplaukomis, ir jie priimami laikantis su atitinkama trečiąja šalimi ar tarptautine organizacija sudaryto susitarimo sąlygų.
3. Programa „Copernicus“ gali apimti tarptautinio stebėjimo sistemų koordinavimo ir susijusio keitimosi duomenimis klausimus, kad būtų stiprinamas jos pasaulinis aspektas ir papildomumas, atsižvelgiant į galiojančius tarptautinius susitarimus ir koordinavimo procesus.

27 straipsnis

Sjungos finansinių interesų apsauga

1. Komisija imasi atitinkamų priemonių užtikrinti, kad būtų apsaugoti Sąjungos finansiniai interesai, kai įgyvendinami pagal programos „Copernicus“ finansuojami veiksmai, taikant sukčiavimo, korupcijos ir kitos neteisėtos veikos prevencijos priemones, atliekant veiksmingas patikras, o nustačius pažeidimų, susigrąžinant neteisingai išmokėtas sumas ir prireikus taikant veiksmingas, proporcingas ir atgrasomąsias administracines ir finansines nuobaudas.

2. Komisijai arba jos atstovams ir Audito Rūmams suteikiami įgaliojimai atlikti visų dotacijų gavėjų, rangovų ir subrangovų, gavusių Sąjungos lėšų pagal programą „Copernicus“, dokumentų auditą ir auditą vietoje.
3. Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) gali atlikti tyrimus, įskaitant patikras ir patikrinimus vietoje, remdamasi Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 883/2013¹ ir Tarybos reglamento (Euratomas, EB) Nr. 2185/96² nuostatomis ir procedūromis, siekdama nustatyti, ar būta su dotacijos susitarimu, sprendimu dėl dotacijos ar pagal programos „Copernicus“ finansuojama sutartimi susijusio sukčiavimo, korupcijos ar kitos neteisėtos veiklos atveju, kenkiančių Sąjungos finansiniams interesams.
4. Nedarant poveikio 1, 2 ir 3 dalims, bendradarbiavimo susitarimuose su trečiosiomis šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis, sutartyse, dotacijos susitarimuose ir sprendimuose dėl dotacijos, sudaromuose įgyvendinant programą „Copernicus“, įrašomos nuostatos, kuriomis Komisijai, Audito Rūmams ir OLAF aiškiai suteikiami įgaliojimai atlikti tokius auditus ir tyrimus pagal jų atitinkamą kompetenciją.

¹ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

² 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).

28 straipsnis

Nuosavybė

1. Sąjunga yra viso materialiojo ir nematerialiojo turto, sukurto ar pertvarkyto vykdant programą „Copernicus“. Tuo tikslu atitinkamais atvejais sudaromi susitarimai su trečiosiomis šalimis dėl esamų nuosavybės teisių.
2. Su nuosavybės perdavimu Sąjungai susijusios sąlygos nustatomos 1 dalyje nurodytuose susitarimuose.
3. Komisija, pasitelkdama tinkamą sistemą, užtikrina optimalų šiame straipsnyje nurodyto turto naudojimą; visų pirma ji kuo veiksmingiau valdo su programa „Copernicus“ susijusias intelektinės nuosavybės teises, atsižvelgdama į poreikį apsaugoti Sąjungos intelektinės nuosavybės teises ir didinti jų vertę, visų suinteresuotųjų subjektų interesus ir darnaus rinkų bei naujų technologijų vystymosi ir paslaugų teikimo tęstinumo poreikį. Šiuo tikslu ji užtikrina, kad pagal programą „Copernicus“ sudarytose sutartyse būtų numatyta galimybė perduoti intelektinės nuosavybės teises, susijusias su darbais, atliekamais pagal programą „Copernicus“, ar išduoti licencijas dėl jų.

29 straipsnis

Komisijai teikiama pagalba

Komisijai gali padėti nepriklausomi įvairių sričių, susijusių su programos „Copernicus“ taikymo sritimi, ekspertai iš plataus suinteresuotųjų subjektų rato, įskaitant programos „Copernicus“ naudotojų ir nacionalinių subjektų, atsakingų už kosmoso sritį, atstovus, kurie suteikia reikalingų techninių ir mokslinių ekspertinių žinių, taip pat užtikrina tarpdalykines ir tarpsektorines perspektyvas, atsižvelgiant į atitinkamas esamas Sąjungos, nacionalinio ir regioninio lygių iniciatyvas.

30 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas (toliau – programos „Copernicus“ komitetas). Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.

Programos „Copernicus“ komitetas rengia specialios sudėties posėdžius, visų pirma dėl saugumo aspektų (Saugumo valdyba).

2. Laikydamasis savo darbo tvarkos taisyklių, programos „Copernicus“ komitetas įsteigia naudotojų forumą kaip darbo grupę, kuri konsultuoja programos „Copernicus“ komitetą dėl naudotojų reikalavimų aspektų.
3. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnis.

4. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.
5. Subjektų atstovai, kuriems pavestos programos „Copernicus“ užduotys, atitinkamais atvejais dalyvauja programos „Copernicus“ komiteto darbe stebėtojų teisėmis, laikantis komiteto darbo tvarkos taisyklėse nustatytų sąlygų.
6. Sąjungos pagal 26 straipsnį sudarytuose susitarimuose prireikus gali būti numatytas trečiųjų šalių arba tarptautinių organizacijų atstovų dalyvavimas programos „Copernicus“ komiteto darbe, laikantis jo darbo tvarkos taisyklėse nustatytų sąlygų.
7. Programos „Copernicus“ komitetas rengia posėdžius reguliariai, pageidautina kas ketvirtį. Komisija kiekviename posėdyje pateikia programos „Copernicus“ įgyvendinimo pažangos ataskaitą. Tose ataskaitose pateikiama bendra programos „Copernicus“ būklės ir pokyčių apžvalga, visų pirma rizikos valdymo, išlaidų, vykdymo terminų, veiklos rezultatų, viešųjų pirkimų ir atitinkamų Komisijai suteiktų konsultacijų atžvilgiu.

31 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.

2. 9 straipsnio 7 dalyje ir 24 straipsnio 1 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami programos „Copernicus“ galiojimo laikotarpiui.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 9 straipsnio 7 dalyje ir 24 straipsnio 1 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Jis įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
5. Pagal 9 straipsnio 7 dalį ir 24 straipsnio 1 dalį priimti deleguotieji aktai įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šiuos aktus dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

32 straipsnis

Vertinimas

1. Komisija, pasikonsultavusi su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, ne vėliau kaip 2017 m. gruodžio 31 d. parengia vertinimo ataskaitą, kurioje įvertina visų pagal programos „Copernicus“ finansuotų užduočių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgdama į jų rezultatus ir poveikį, Europos pridėtinę vertę ir išteklių naudojimo veiksmingumą. Vertinime aptariama visų tikslų įgyvendinimo tęstinumo svarba ir tai, kaip priemonėmis prisidedama prie 4 straipsnyje nurodytų tikslų, organizacinės struktūros efektyvumo ir įdiegtų paslaugų taikymo masto. Vertinimas apima galimo susijusių Europos agentūrų (įskaitant Europos GSA agentūrą) dalyvavimo vertinimą, o prireikus kartu pateikiami atitinkami pasiūlymai dėl teisės aktų.

Vertinime visų pirma įvertinamas programos „Copernicus“ duomenų ir informacijos politikos poveikis suinteresuotiesiems subjektams, tolesniems naudotojams, įtaka verslui ir nacionalinėms bei privačiosioms investicijoms į Žemės stebėjimo infrastruktūras.

2. Komisija atlieka 1 dalyje nurodytą vertinimą glaudžiai bendradarbiaudama su veiklos vykdytojais bei programos „Copernicus“ naudotojais ir nagrinėja programos „Copernicus“ efektyvumą bei veiksmingumą ir tai, kaip prisidedama prie 4 straipsnyje nurodytų tikslų. Komisija šių vertinimų rezultatus pateikia Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui ir prireikus pasiūlo tinkamas priemones.

3. Komisija, kuriai prireikus gali padėti nepriklausomi subjektai, gali vertinti projektų vykdymo metodus ir jų įgyvendinimo poveikį, kad galėtų nustatyti, ar buvo pasiekti tikslai, įskaitant su aplinkos apsauga susijusius tikslus.
4. Komisija gali paprašyti valstybės narės pateikti konkretų pagal šį reglamentą finansuotos veiklos ir susijusių projektų vertinimą arba prireikus suteikti jai tokių projektų vertinimui atlikti reikalingą informaciją ir pagalbą.

33 straipsnis

Panaikinimas

1. Reglamentas (ES) Nr. 911/2010 panaikinamas.
2. Visos priemonės, priimtose pagal Reglamentą (ES) Nr. 911/2010, lieka galioti.
3. Nuorodos į panaikintą Reglamentą (ES) Nr. 911/2010 laikomos nuorodomis į šį reglamentą ir skaitomos pagal priede pateiktą atitikties lentelę.

34 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2014 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

Tarybos vardu

Pirmininkas

PRIEDAS

33 straipsnyje nurodyta atitikties lentelė

Reglamentas (ES) Nr. 911/2010	Šis reglamentas
1 straipsnis	1 straipsnis
2 straipsnis	2, 5, 6 ir 7 straipsniai
3 straipsnis	-
4 straipsnis	4, 9, 10, 11, 13 ir 26 straipsniai
5 straipsnis	5, 9, 11 ir 13 straipsniai
6 straipsnis	14–22 straipsniai
7 straipsnis	9 ir 26 straipsniai
8 straipsnis	8 straipsnis
9 straipsnis	23, 24 ir 25 straipsniai
10 straipsnis	24 ir 31 straipsniai
11 straipsnis	31 straipsnis
12 straipsnis	31 straipsnis
13 straipsnis	23, 24 ir 25 straipsniai
14 straipsnis	4 ir 32 straipsniai
15 straipsnis	9 ir 12 straipsniai
16 straipsnis	30 straipsnis
17 straipsnis	30 straipsnis
18 straipsnis	27 straipsnis
19 straipsnis	34 straipsnis
Priedas	4 straipsnis